

Launch 8e Milieustatistieken(MS) Publicatie

Name : Mw. Anjali De Abreu-Kisoensingh, BSc.
Institute : Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS)
Place : Torarica, Banquet hall
Date : 14 December 2018

Inhoudsopgave

1. Doel M.S. publicatie
2. Guidelines MS Publicatie
 - 2.1: CARICOM Core set
 - 2.2: FDES 2013
 - 2.3: SDG
3. Organisatie MS publicatie
4. Data beschikbaarheid
5. Gepubliceerde MS publicaties
6. Onderwerpen MS publicatie
7. Dataverzameling 8e MS Publicatie.
8. Data verschaffers
9. Tabellen & grafieken 2013-2017
10. Geselecteerde Resultaten
11. Uitdagingen
12. Kansen en Voordelen
13. Work in Progress/Toekomstige Activiteiten

1 :Doel MS publicatie

- Het voorzien in milieu data over verschillende onderwerpsgebieden en afkomstig van verschillende bronnen
- Het bijdragen tot een solide basis voor besluitvorming, om ontwikkeling te monitoren en om publieke bewustwording te bevorderen
- Aanzet tot onderzoek (Nationaal + Internationaal)
- Voldoen aan nationale, regionale en internationale verplichtingen /verdragen (CARICOM, UNSD & SDGs)
- Handhaven publicatie ritme en Awareness.

2.1: CARICOM Core set (1)

□ **CARICOM CORE SET. (12 sectoren en 61 indicators).**

Sector 1: Population and Households (8)

Sector 2: Tourism (6)

Sector 3: Environment and Health (5)

Sector 4: Natural Disaster (1)

Sector 5: Energy and Minerals (7)

Sector 6: Land use and Agriculture (3)

Sector 7: Coastal and Marine Resources (4)

Sector 8: Biodiversity (3)

Sector 9: Forest (2)

Sector 10: Air (8)

Sector 11: Waste (6)

Sector 12 :Water (8)

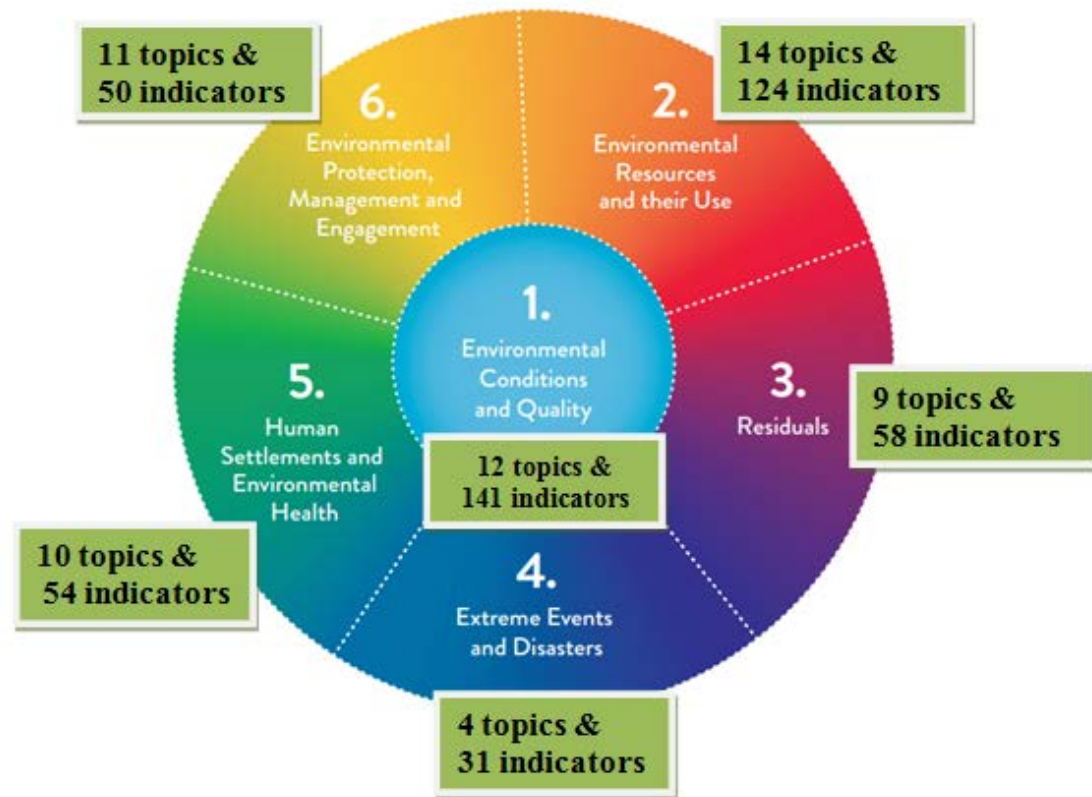

2.2 Framework for the Development of Environment Statistics (FDES 2013).(2)

❑ UNITED NATIONS STATISTICS DIVISION: (FDES 2013).

❑ 6 comp., 21 subcomp en 458 ind.

(<http://unstats.un.org/unsd/environment/FDES/FDES-2015-supporting-tools/FDES.pdf>)

2.3: UN Sustainable Development Goals (SDGs) (3)

❑ In total the Sustainable Development Goals (SDGs) contain 17 goals, 169 targets and 230 + indicators, compared to the Millennium Development Goals (MDGs) with 8 goals, 21 targets and 60 indicators.

❑ See the UN link for more information regarding the SDGs
<https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database>

SDGs 2015 – 2030

Goal 1	End poverty in all its forms everywhere
Goal 2	End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture
Goal 3	Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages
Goal 4	Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all
Goal 5	Achieve gender equality and empower all women and girls
Goal 6	Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all
Goal 7	Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all
Goal 8	Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all
Goal 9	Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation
Goal 10	Reduce inequality within and among countries

green (Goals 6 and 7) - entire goal is environmental

orange (Goals 2, 3, 8 and 9) - selected targets are environmental

SDGs 2015 – 2030 (cont.)

Goal 11	Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable
Goal 12	Ensure sustainable consumption and production patterns
Goal 13	Take urgent action to combat climate change and its impacts
Goal 14	Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development
Goal 15	Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss
Goal 16	Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels
Goal 17	Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development

green (Goals 11, 12, 13, 14 and 15) - entire goal is environmental

3: Organisatie MS publicatie (1)

- ❑ De publicatie bevat een Voorwoord, een Dankzegging, een lijst met CARICOM kern Indicatoren, een lijst met de UNSD (FDES2013) indicatoren, een lijst met de Sustainable Development Goals (SDG) die gerelateerd zijn aan het milieu en een Algemene inleiding.
- ❑ Vervolgens bestaat de publicatie uit dertien (13) hoofdstukken. Elk hoofdstuk begint met een korte introductie, waarbij milieu vraagstukken van de specifieke sectoren worden besproken. De vraagstukken in elk hoofdstuk beschrijven de druk, de invloed op het milieu en de respons.

3: Organisatie MS publicatie (2)

- De presentatie van de milieu indicatoren (CARICOM, UNSD en SDG's) is per sector in Tabellen, Grafieken en in sommige hoofdstukken ook Figuren aangegeven.
- Niet alle vraagstukken worden ondersteund door relevante data. De reden is dat we niet alle gevraagde data hebben ontvangen of dat we niet in staat waren zulke data te achterhalen.
- De gebruikte taal voor de publicatie is Nederlands en Engels
- En als laatst bevat het een lijst met definitives, de Bronvermeldingen en enkele bijlagen.

4. Data beschikbaarheid

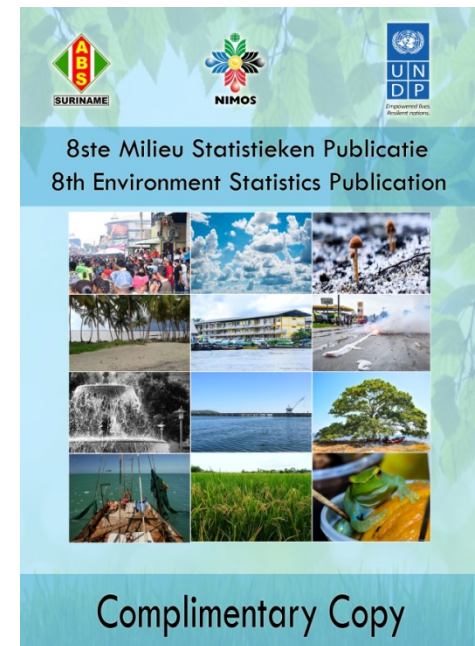
- De beschikbare data hebben betrekking op de recentste jaren, 2013-2017.
- Voor de voorgaande jaren wordt verwezen naar de vorige publicaties (2002, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014 & 2016)
- Sommige data, welke reeds gepubliceerd zijn in de zes (6) publicaties zijn niet inbegrepen vanwege het feit dat die onveranderd zijn gebleven
- Een aantal data gaps bestaat nog en werk is in voorbereiding om enkele van deze gaps in de (naaste) toekomst tot het verleden te doen behoren.

5. Gepubliceerde MS publicaties

- 1ste Geselecteerde Milieustatistieken, 2002
- 2^e Milieustatistieken, mei 2006
- 3^e Milieustatistieken, december 2008
- 4^e Milieustatistieken, september 2010
- 5^e Milieustatistieken, oktober 2012
- 6^e Milieustatistieken, december 2014
- 7^e Milieustatistieken, december 2016

- Vandaag launch van de 8ste Milieustatistieken publicatie

6. Onderwerpen MS publicatie

De publicatie beslaat 13 relevante sectoren, namelijk:

Hoofdstuk 1 : *Demografische en Socio-economische achtergrond*

Hoofdstuk 2 : *Klimaat en Natuurrampen*

Hoofdstuk 3 : *Toerisme*

Hoofdstuk 4 : *Transport*

Hoofdstuk 5 : *Milieu en Gezondheid*

Hoofdstuk 6 : *Water*

Hoofdstuk 7 : *Energie en Mineralen*

Hoofdstuk 8 : *Bosbouw*

Hoofdstuk 9 : *Hulpbronnen van het kustgebied*

Hoofdstuk 10 : *Landgebruik en Landbouw*

Hoofdstuk 11 : *Biodiversiteit*

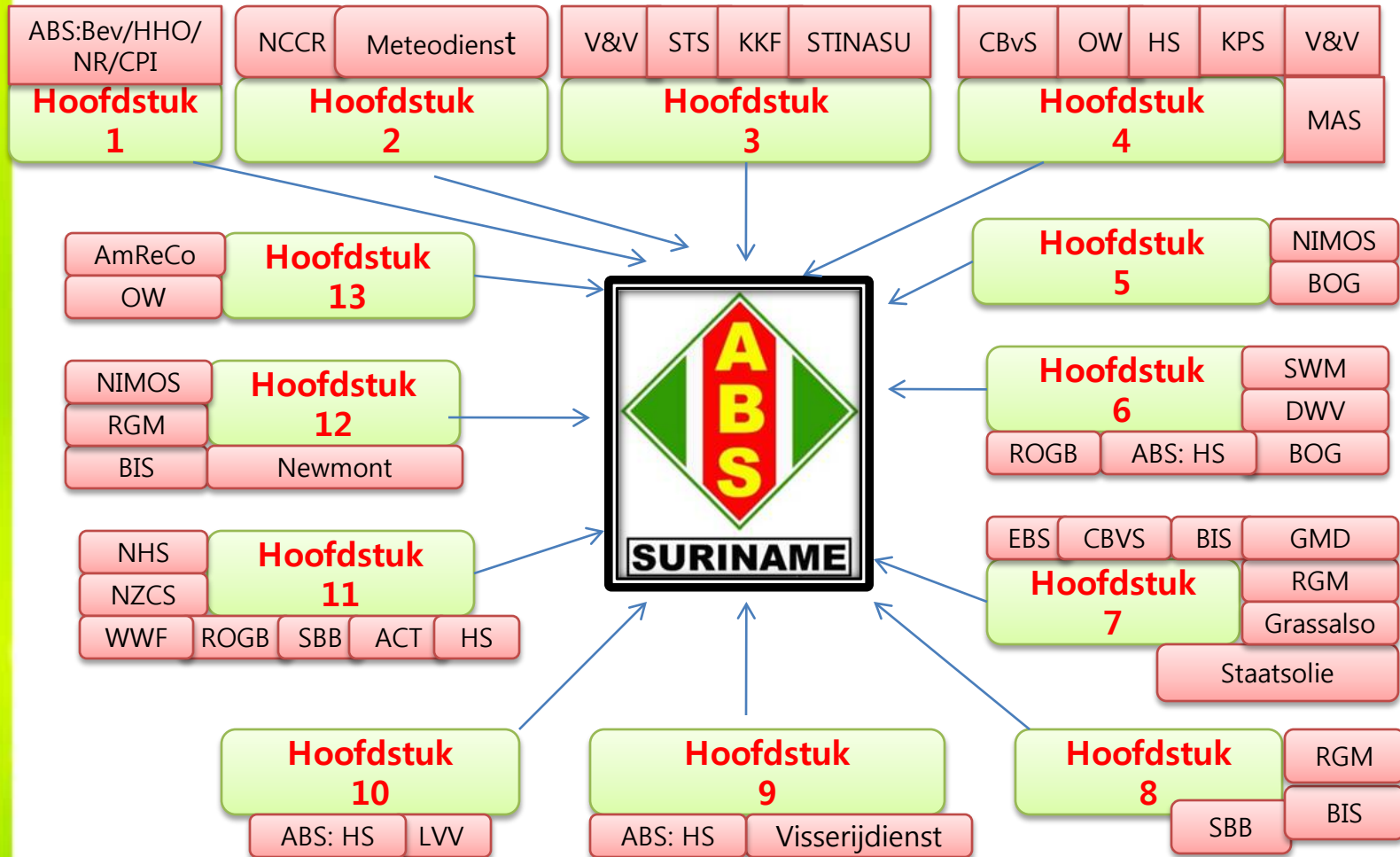
Hoofdstuk 12 : *Lucht*

Hoofdstuk 13 : *Afval*

7. Dataverzameling 8e MS Publicatie

Periode	Januari/februari 2018	Maart-16 augustus 2018	17 augustus 2018
Activiteit	<ul style="list-style-type: none">• Versturen van de 1ste aanvraagbrieven aan +/- 50 stakeholders	<ul style="list-style-type: none">• Verwerking data voor de Zero draft publicatie	<ul style="list-style-type: none">• Presentatie Zero draft milieustatistieken publicatie tijdens de milieustatistieken workshop (Marriot Hotel)
Periode	20 aug-september 2018	Oktober-6 december 2018	14 december 2018
Activiteit	<ul style="list-style-type: none">• Versturen van de 2e data aanvraag brieven• Verzoek verificatie van de aangeleverde data van de stakeholders	<ul style="list-style-type: none">• Verwerking geverifieerde data• Screening tekst (nederlands & engels)• Lay-out publicatie• Voorbereiding milieustatistieken workshop	<ul style="list-style-type: none">• Launch 8ste milieustatistieken publicatie op 14 december 2018

8.Data verschaaffers

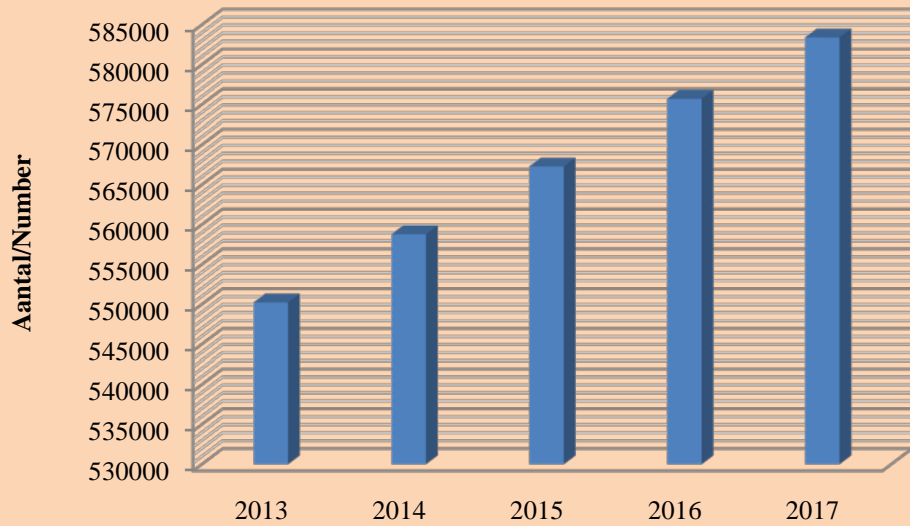
9. Tabellen & grafieken 2002-2018

Relevante Indicatoren van de Milieustatistieken Publicatie																	
Hoofdstuk	Onderwerp	Tabellen								Grafieken							
		1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e	5 ^e	6 ^e	7 ^e	8 ^e	1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e	5 ^e	6 ^e	7 ^e	8 ^e
		1995-2000	1999-2003	2000-2006	2004-2009	2008-2010	2009-2013	2011-2015	2013-2017	1995-2000	1999-2003	2000-2006	2004-2009	2008-2010	2009-2013	2011-2015	2013-2017
1	Demografische en Socio-economische achtergrond	4	4	6	5	5	17	13	13	.	.	2	1	2	6	4	7
2	Klimaat en Natuurrampen	7	4	5	5	5	8	12	14	.	1	1	2	2	2	2	3
3	Toerisme	6	9	5	4	5	9	7	7	.	3	4	4	4	4	4	4
4	Transport	3	4	5	9	7	8	10	11	.	.	1	3	1	4	4	5
5	Milieu en Gezondheid (Afval)	9	9	4	8	8	11	7	8	.	1	0	.	.	7	3	4
6	Water (Zoetwater)	4	6	10	8	4	18	18	20	.	1	1	1	1	8	3	3
7	Energie en Mineralen (Energie & Mijnbouw)	8	6	10	14	19	20	26	27	.	3	4	5	5	8	8	14
8	Bosbouw	6	4	7	8	7	13	13	17	.	1	1	1	1	3	1	3
9	Hulpbronnen van het kustgebied	3	5	5	5	4	8	9	8	.	.	1	1	1	2	1	2
10	Landgebruik en Landbouw	4	6	4	5	5	12	10	11	.	.	1	1	1	4	4	6
11	Biodiversiteit	5	5	6	4	3	26	33	29	.	.	0	.	.	2	3	6
12	Lucht	6	3	.	.	.	15	4	5	.	.	0	.	.	6	3	2
13	Afval	7	5	7	.	.	0	.	.	2	3	4
	Totaal	65	65	67	75	72	172	167	177	.	10	16	19	18	58	43	63

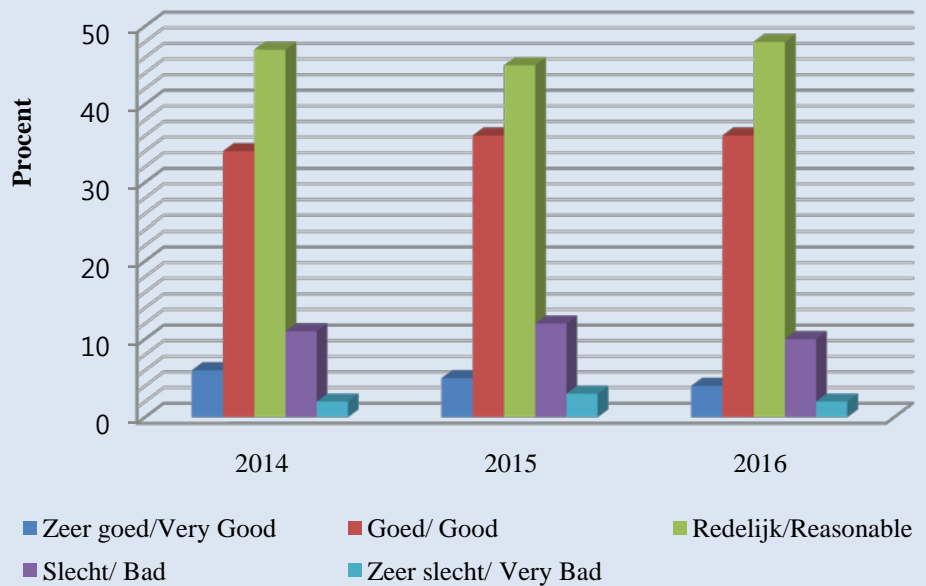

10. Geselecteerde Resultaten

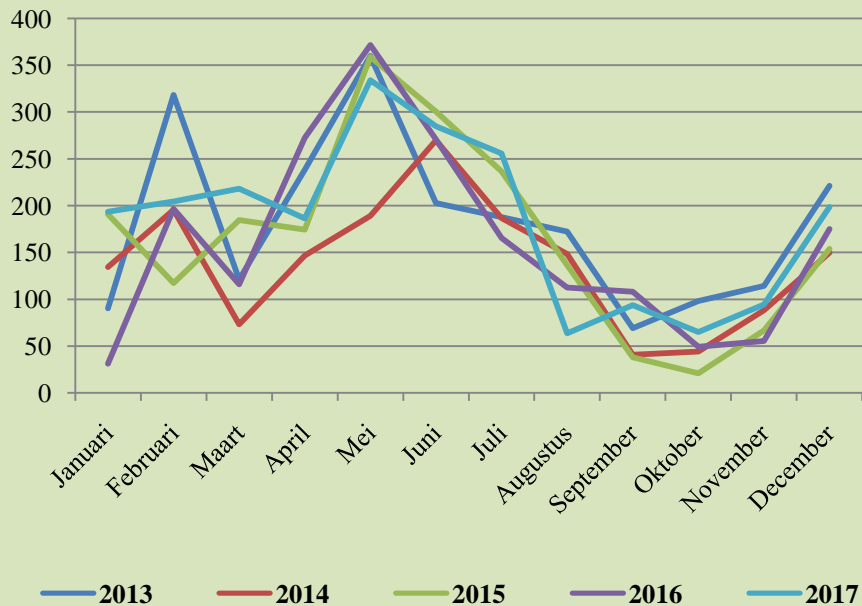
Grafiek 1.1: Geschatte (midjaarlijkse) bevolking, 2013-2017
Graph 1.1: Estimated (midyear) Population, 2013-2017

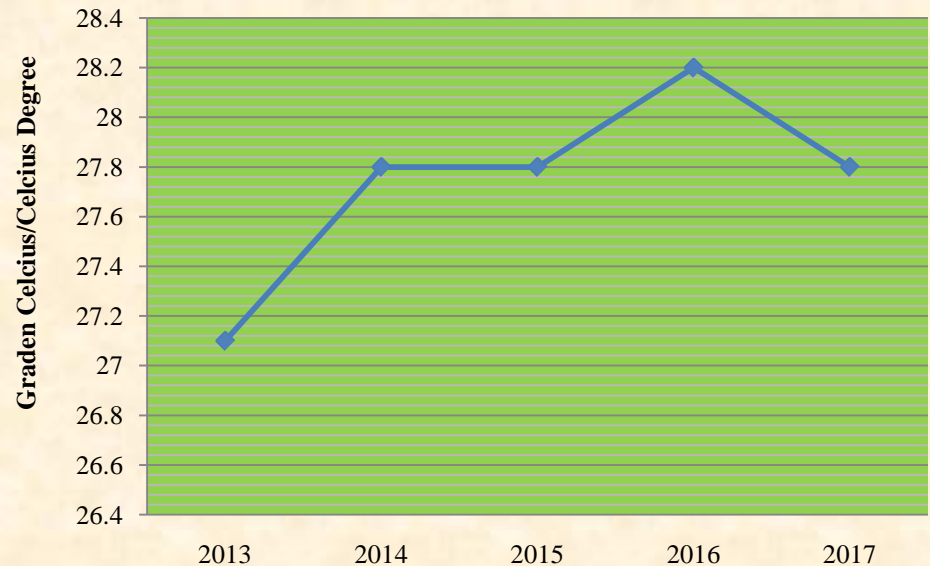
Grafiek 1.3: Percentage huishoudens in Paramaribo en Wanica naar staat van het woonverblijf, 2014-2016
Graph 1.3: Percentage of Households in Paramaribo and Wanica by Condition of the Dwelling 2014-2016

Grafiek 2.1: Gemiddelde maanttotalen van de neerslag (mm) in Suriname, 2013-2017
Graph 2.1: Monthly Average Precipitation Totals (mm) in Suriname, 2013-2017

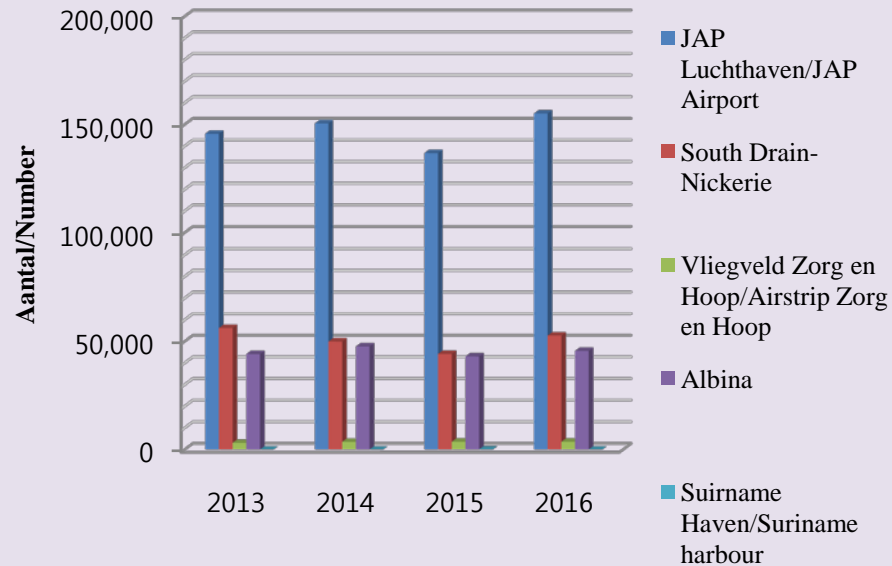

Grafiek 2.3: Gemiddelde jaarlijkse temperatuur van alle meetstations (°C), 2013-2017
Graph 2.3: Average Annual Temperature of all Measuring Stations (°C), 2013-2017

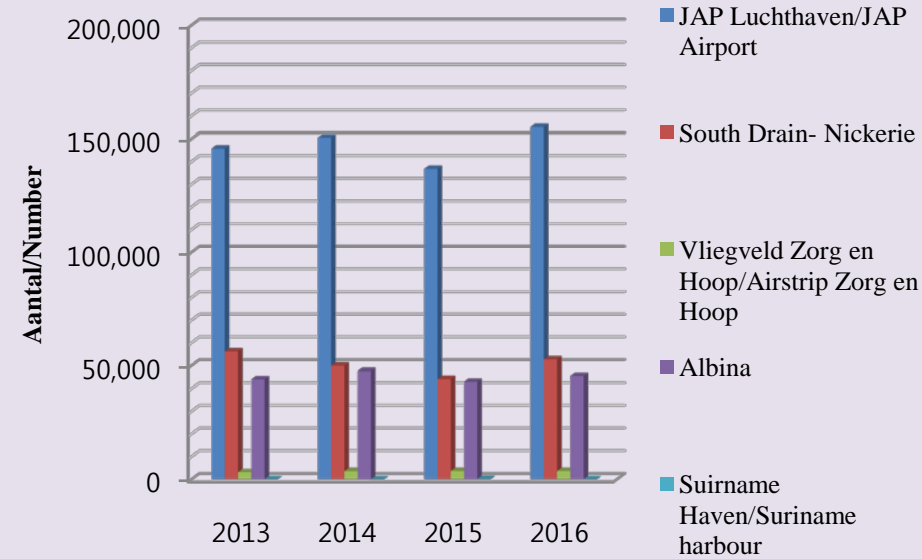
Grafiek 3.1: Aantal aangekomen toeristen naar type haven, 2013-2016

Graph 3.1: Number of Tourist Arrivals by Port, 2013-2016

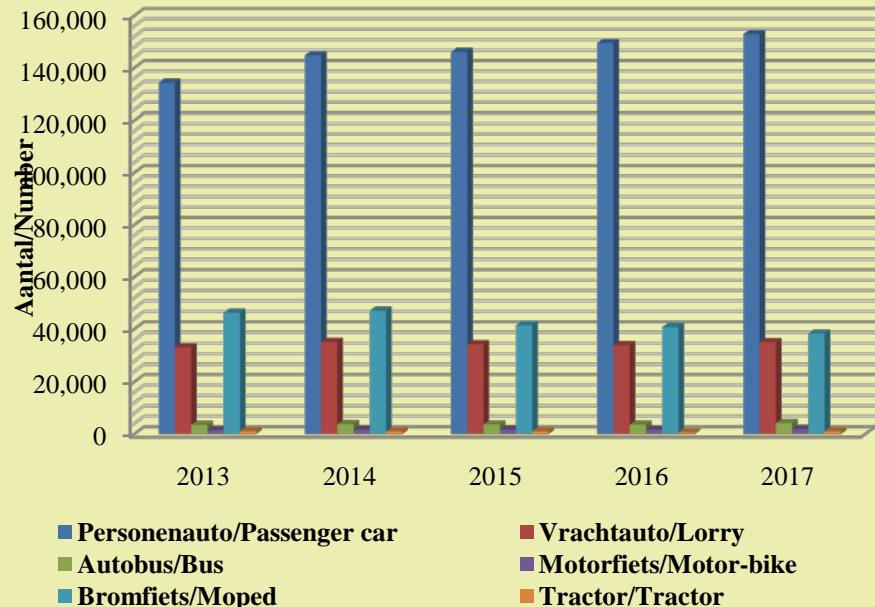
Grafiek 3.1: Aantal aangekomen toeristen naar type haven, 2013-2016

Graph 3.1: Number of Tourist Arrivals by Port, 2013-2016

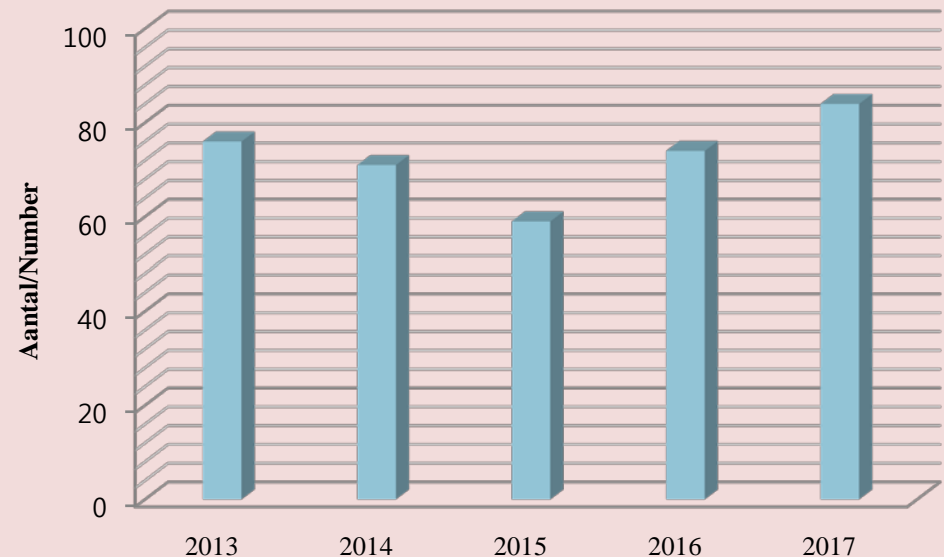
Grafiek 4.1: Aantal verzekerde motorrijvoertuigen, 2013-2017

Graph 4.1: Number of Insured Motor-Vehicles, 2013-2017

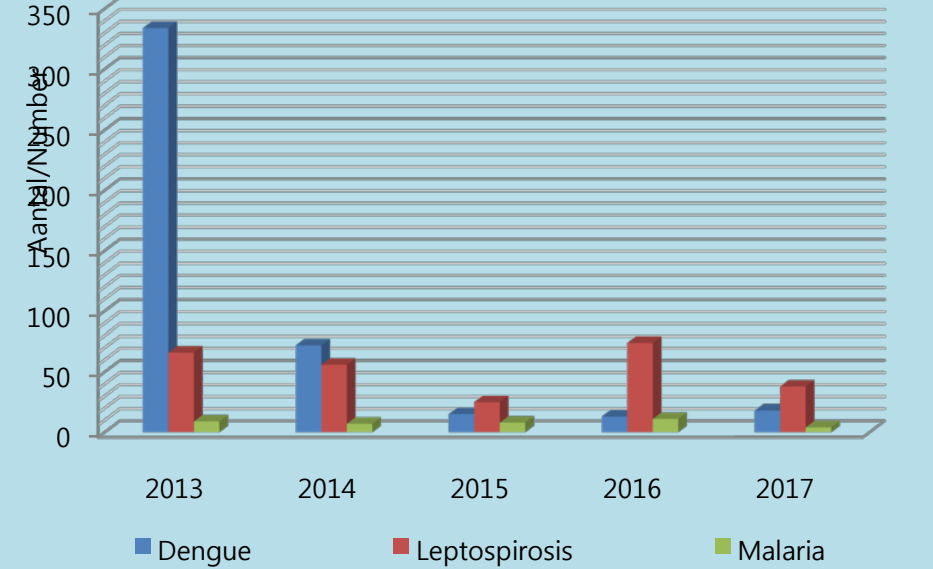
Grafiek 4.2: Aantal ten gevolge van verkeersongevallen overleden personen, 2013-2017

Graph 4.2: Number of Road Traffic Fatalities, 2013-2017

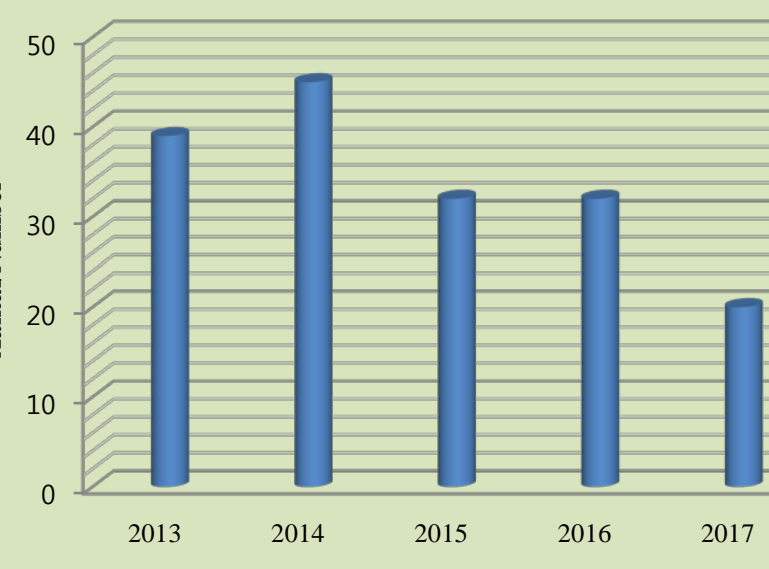
Grafiek 5.2: Aantal gemelde Malaria, Dengue en Leptospirosis gevallen (opgenomen in het ziekenhuis), 2013-2017

Graph 5.2: Number of Reported Malaria, Dengue and Leptospirosis Cases (Hospitalized), 2013-2017

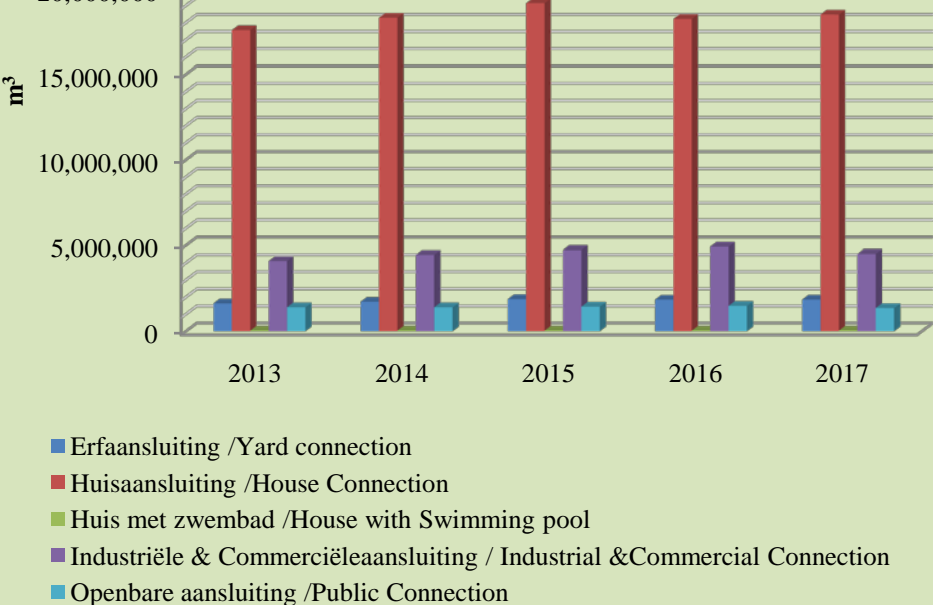
Grafiek 5.4: Aantal Milieuklachten per jaar, 2013-2017

Graph 5.4: Number Environmental Complaints per year, 2013-2017

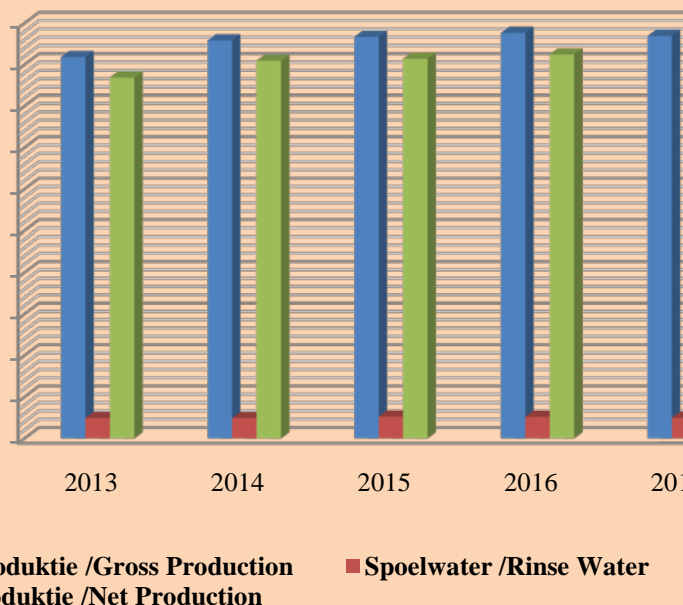
Grafiek 6.1: Waterconsumptie SWM totale verzorgingsgebied (in m³), 2013-2017

Graph 6.1: Water Consumption SWM total Service Area (in m³), 2013-2017

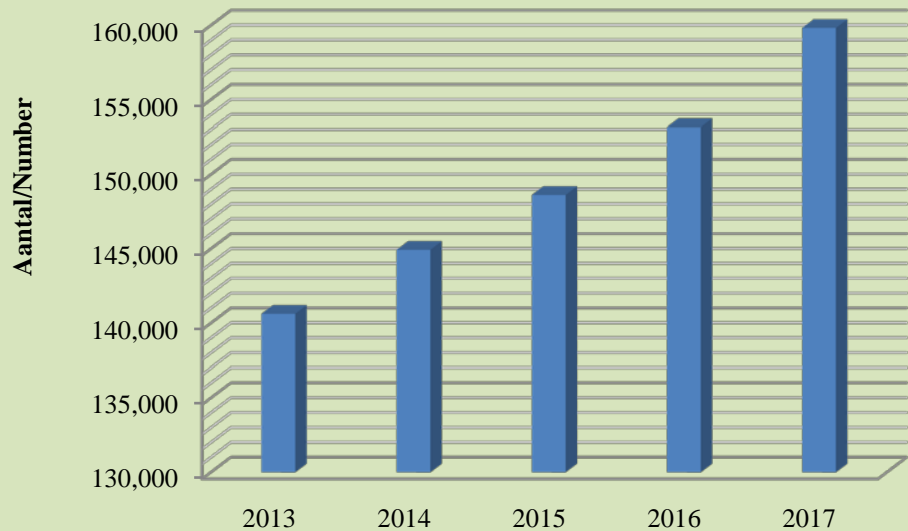

Grafiek 6.2: Waterproductie geëxploiteerd door SWM (m³), 2013-2017

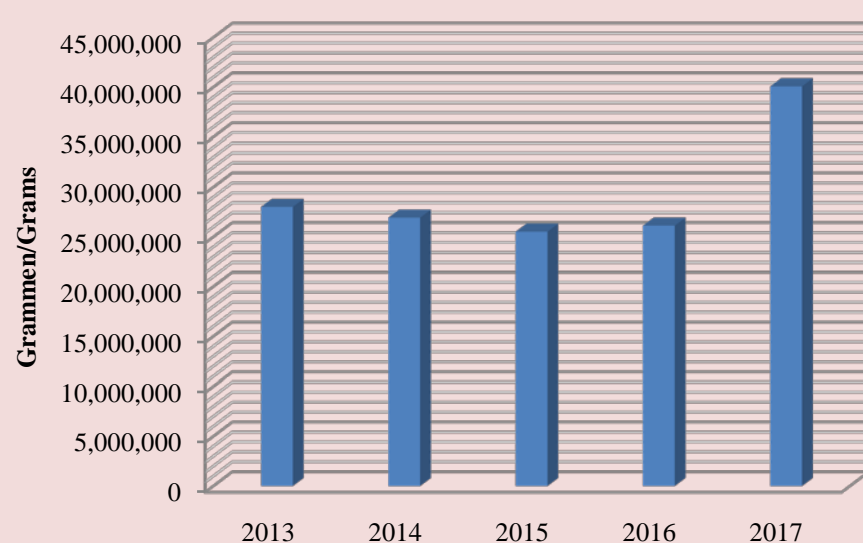
Graph 6.2: Water Production Operated by SWM (m³), 2013-2017

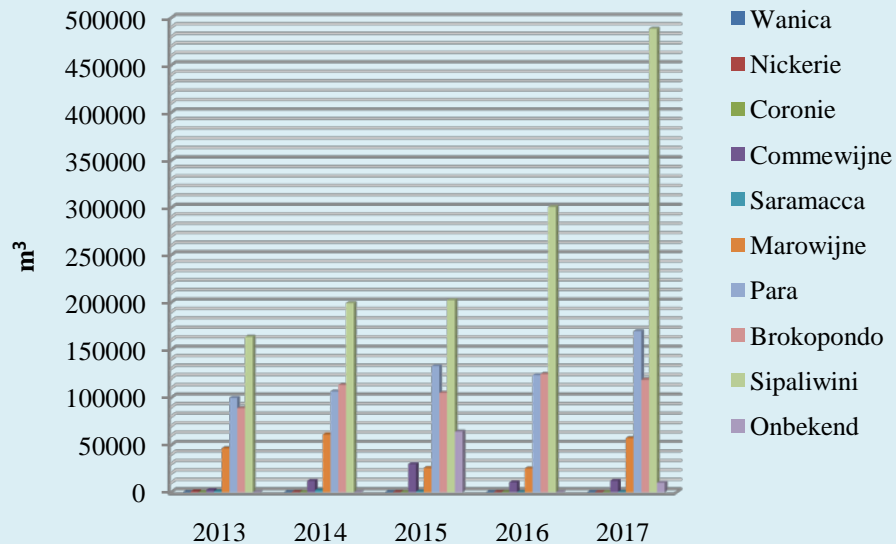
Grafiek 7.2: Aantal aansluitingen, 2013-2017
Graph 7.2: Number of Connections, 2013-2017

Grafiek 7.11: Goudexporten (in grammen), 2013-2017
Graph 7.11: Gold exports (in grams), 2013-2017

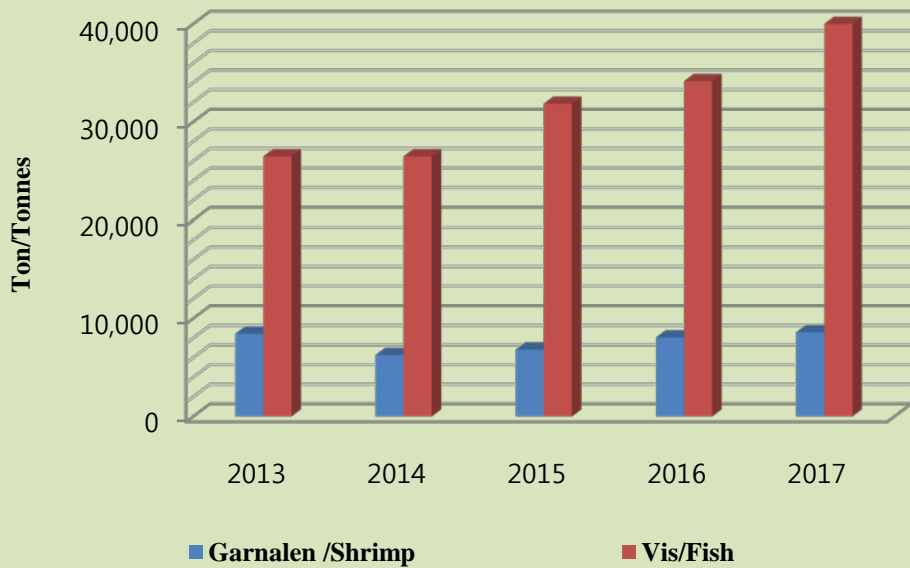
Grafiek 8.2: Totale rondhout productie per district (in m³), 2013-2017
Graph 8.2: Total Round wood production by District (in m³), 2013-2017

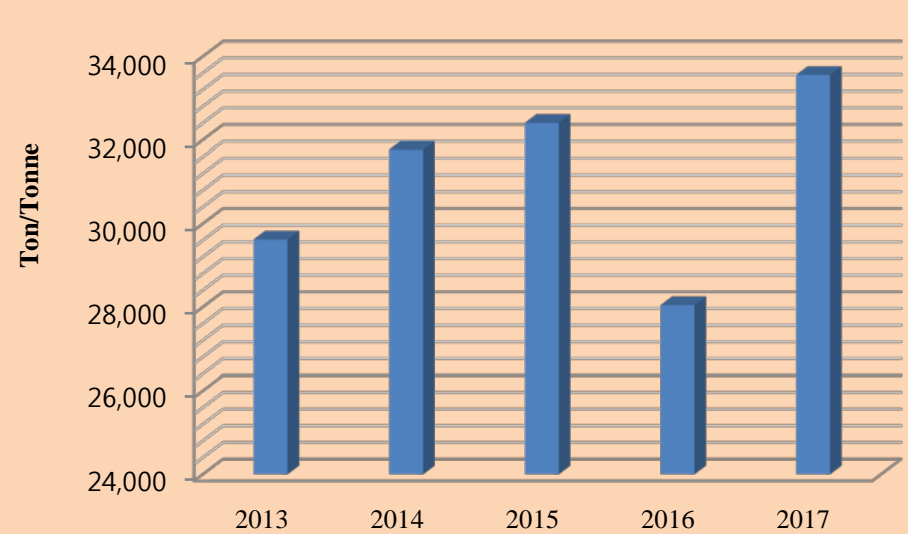
Grafiek 8.1: Ontbossingsgraad (%) over de monitoringsperioden 2000-2009, 2009-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016, 2017-2017
Graph 8.1: Deforestation rate (%) over the monitoring periods 2000-2009, 2009-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016, 2017-2017

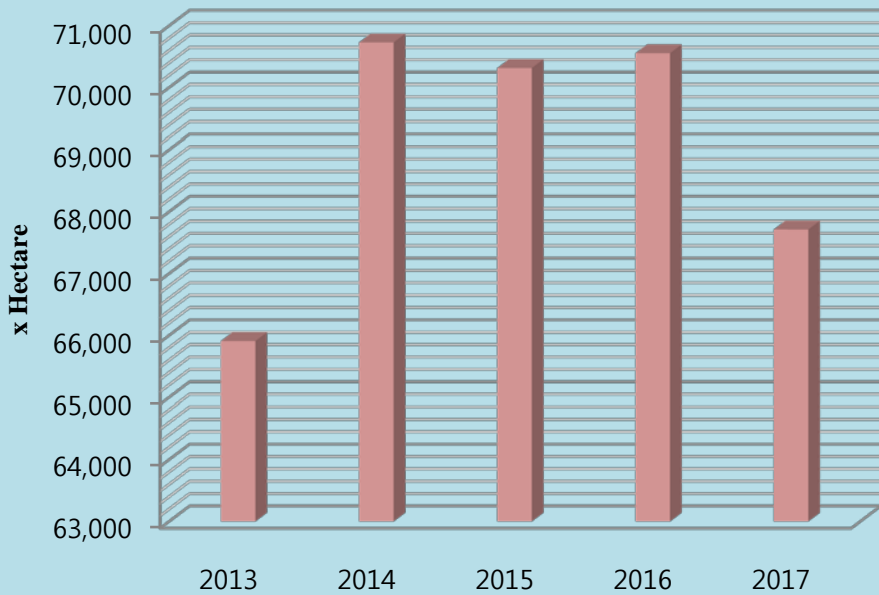
Grafiek 9.1: Visvangsten naar soort visserij (in tonnen), 2013-2017
Graph 9.1: Fish Catches by Type of Fishery (in tons), 2013-2017

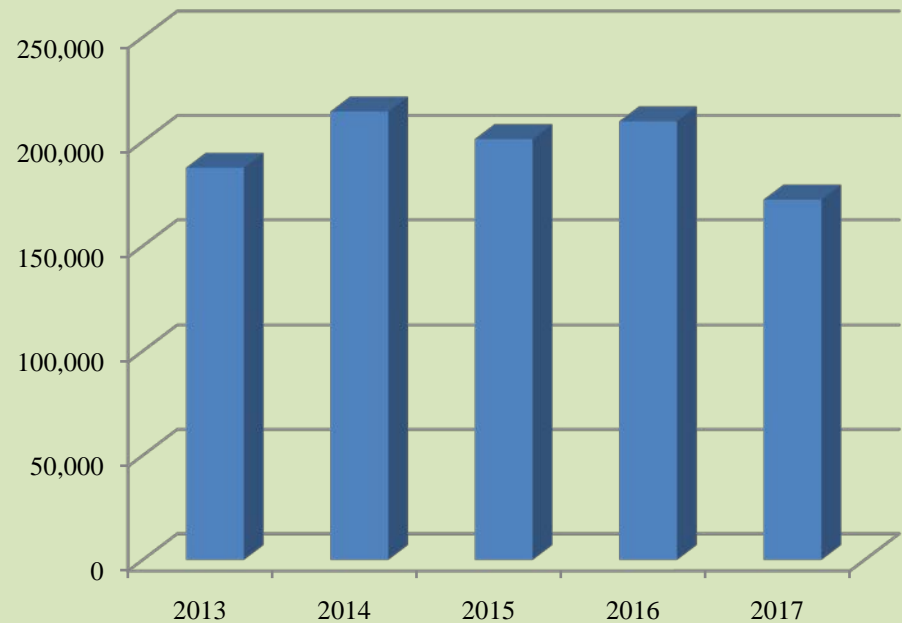
Grafiek 9.2: Export van vis, schaal en weekdieren (ton), 2013-2017
Graph 9.2: Export of Fish, Shellfish and Molluscs (tonnes), 2013-2017

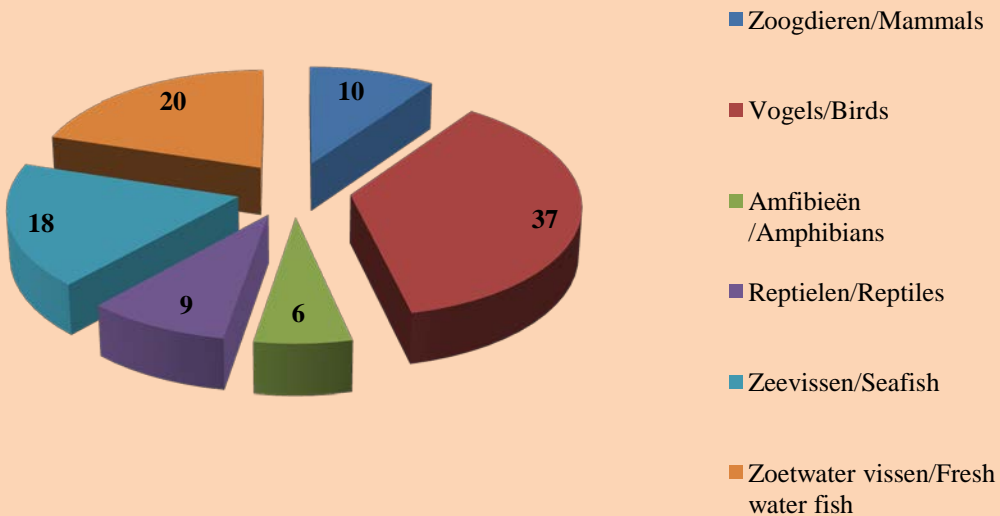
Grafiek 10.1: Beplant areaal van landbouwgewassen (in ha.), 2013-2017
Table 10.1: Cultivated Area of Crops (in ha.), 2013-2017

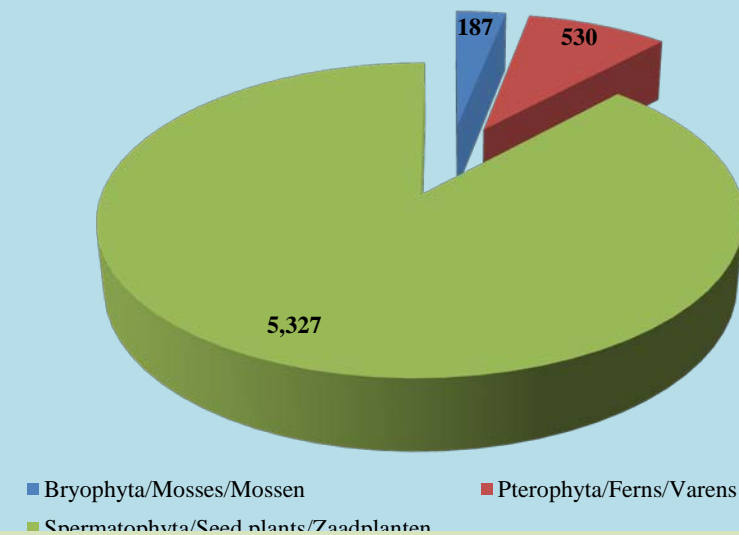
Grafiek 10.3: Export van Agrarische producten (x 1,000 kg), 2013-2017
Graph 10.3: Export of Agriculture products (x 1,000 kg), 2013-2017

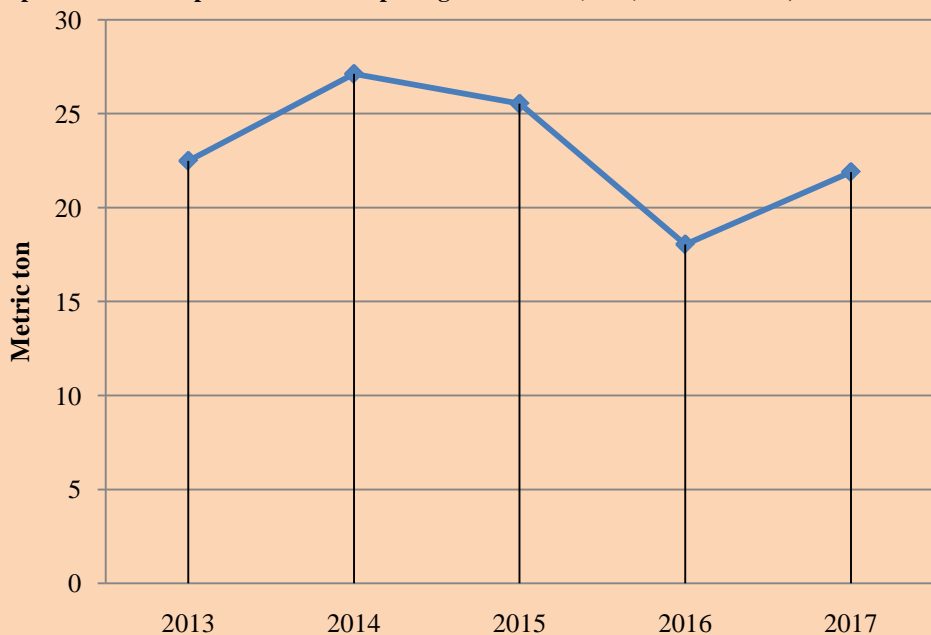
Grafiek 11.1: Percentage Beschreven diersoorten in de Suriname, 2017
 Graph 11.1: Percentage Described animal species in Suriname, 2017

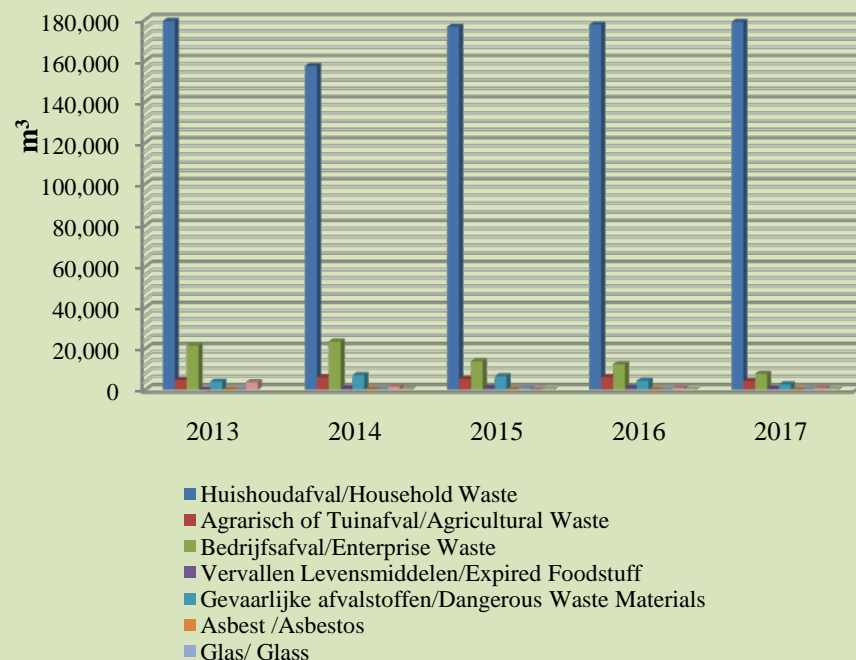
Grafiek 11.6: Aantal mos, varens en zaadplant soorten in Suriname, 2017
 Graph 11.6: Moss, Fern and Seed plant species in Suriname, 2017

Grafiek 12.2: Consumptie van ozon afbrekende stoffen (ODS) in metrieke ton, 2013-2017
 Graph 12.2: Consumption of Ozone Depleting Substances (ODS) in metric tons, 2013-2017

Grafiek 13.1: Hoeveelheid gestort afval in m³, 2013- 2017
 Graph 13.1: Amount of Waste Disposed in m³, 2013-2017

11: Uitdagingen

- Voor een aantal milieu indicatoren is er geen data beschikbaar. Er is een speciale survey nodig, want het wordt niet verzameld door de ministeries (climate change indicators en de SDG indicators). Een tekort aan financiële en human resources maakt het vaak moeilijk om een “specialized” survey te houden.
- Training m.b.t. de metadata en het verzamelen van data vooral de “SDGs” indicators is nodig voor diverse stakeholders, zoals de overheid, de private sector, het ABS, NGOs etc.
- De data van Surveys zoals MICS (2010), Census (2012), HBS (2013/2014) is alleen beschikbaar voor bepaalde jaren. MICS en HBS circa om de 5/6 jaar en Census om de 10 jaar. **Let op** MICS 2018 komt in het eerste kwartaal van 2019 uit dus zal er data zijn voor enkele indicators (SDG 6 en 7)
- Om data te verkrijgen moeten de stakeholders constant worden gebeld of worden gemaïld om de opgevraagde data op te sturen. Het constant bellen, mailen en soms brengen van een persoonlijke bezoek is tijdrovend.
- Soms is de opgevraagde data niet verwerkt in het formaat dat ABS nodig heeft. We krijgen dus “ruwe data” en moeten de tabellen aanpassen.

12. Kansen en Voordelen

- ❑ Er is een goede samenwerking tussen ABS en de UN-organisaties (UNDP/UNICEF/UNFPA). De UNDP en voorheen CIS hebben het mogelijk gemaakt dat ABS de milieostatistieken workshops en launches van de MS publicatie zijn gerealiseerd. Dankzij UNDP/NIMOS zijn wij ook dit jaar hier.
- ❑ ABS krijgt veel ondersteuning van internationale en regionale Organisaties zoals UNSD en CARICOM d.m.v. trainingen.
- ❑ Er is een goede samenwerking tussen het ABS en de verschillende ministeries/instanties.
- ❑ **MICS 6 zal een belangrijk databron zijn voor de SDGs.**
- ❑ EnvironmentInfo database beschikbaar op de ABS website sinds oktober 2015. (<http://www.devinfo.org/surinameenvironmentinfo/libraries.aspx/Home.aspx>)

13. Work in Progress en Toekomstige activiteiten

- ❑ **Nationaal:** Suriname Milieu Informatie Netwerk(SMIN) - opgericht in juni 2017). Zal zijn eerste meerjaren programma in de eerste helft van 2019 presenteren.
- ❑ **SDG Mapping:** Mapping van SDGs en MOP
- ❑ **Regional:** Sinds 2017
 - ❑ Lid van de TWG on Environment Statistics in de CARICOM (revising the CARICOM Core Ind.)
 - ❑ Lid van de TWG on SDGs (CARICOM Core list)
- ❑ **Internationaal:** Participate aan de 4e UNSD-led Expert Group meeting on Environment Statistics. (april 2018)

14. Closing Remarks/Slotopmerkingen

- ❑ **The first publication (2002) contained**
- ❑ **13 chapters / 61 Tables/ 0 Graphs /60 pages and No basic descriptions per chapter and table.**
- ❑ **The most recent (2018) publication: 13 chapters / 177 Tables/ 63 Graphs /16 figures/ 283 pages and Basic descriptions per chapter and per table.**
- ❑ **But there is still room to expand and improve especially in light of new data demands that will emanate from the SDG targets and climate change discussions.**

**Without better environment Statistics
and indicators the environment will be
to some extent
'out of sight, out of mind'**

**Thank you
Bedankt**

